

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

- xKyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)
- Ei

Terveydensuojelu, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Komenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Komenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Komenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Komenttinne tehtäväalasta

-

Aluekehittämisviranomaisten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Komenttinne tehtäväalasta

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Komenttinne tehtäväalasta

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Komenttinne tehtäväalasta

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maastoliikenneläin yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

Asetuksessa, jossa määritellään Lain liikuntalain muuttamisesta ja sen 4 §:ssä edellytetään, että valtion tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä kuntien, maakuntien, kansalaisjärjestöjen ja muiden liikunta-alan toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tulee tehdä vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien tahojen kanssa, jonka lisäksi liikuntaneuvoston kokoonpano olisi huomioitava myös vammaisten kansalaisten osallisuus, siten kuin YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sen 4(3) artikla edellyttää.

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötoiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueelliset romaniäsiain neuvottelukuntia ja romaniäasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

Laissa alueellisista romaniäsiain neuvottelukunnista, tulee alueellisten romaniäsiain neuvottelukuntien kokoonpanoa määriteltäessä huomioida myös vammaisten kansalaisten osallisuus romaniväestöstä, siten kuin YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sen 4(3) artikla edellyttää.

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan rakennusvalvonnasta: *"Maankäyttö- ja rakennuslain 124 §:n mukaan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.*

Invalidiliitto kannattaa rakennusvalvonnan yhdistämistä. Tämä mahdollistaa myös esteettömyyteen erikoistumisen viraston sisällä. On hyvä korostaa niin rakennusvalvonnan vastuuta kuin maakunnankin vahvaa roolia ohjata esteettömään rakentamiseen. Invalidiliiton kokemuksen mukaisesti tätä ei voi pitää itsestään selvyytenä. Suomi on ratifioinut YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan sopimuksen. Sopimuksen kantava läpileikkaava velvoite on esteettömyyden turvaaminen. Sopimus velvoittaa Suomen valtiota ja julkista valtaa huolehtimaan sopimuksen mukaisten esteettömyysvelvoitteiden toimeenpanosta (artikla 9). Maakunnan rakennusvalvonta on avainasemassa

esteettömyysmääräysten täytäntöönpanossa. Invalidiliitto ehdottaa, että yksityiskohtaisiin perusteluihin lisätään maininta myös esteettömyysmääräysten valvonnasta kuvattaessa rakennusvalvonnan tehtäviä.

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

Laissa avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi sekä laissa vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta lain muuttamisesta on kyse erityisryhmille tarkoitettujen asuntohankkeiden puoltamisesta sekä erityisryhmille tarkoitettujen asuntojen asukasvalinnoista. Tarjottavien asumispalvelujen järjestäminen kuuluu jatkossa maakunnalle ja valvonnasta vastaisi maakunta. Ympäristöministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä asukkaiden valinnassa ja asukasvalinnan valvonnassa noudatettavista menettelytavoista.

Invalidiliitto edellyttää, että lain yksityiskohtaisissa perusteluissa edellytetään kirjattavaksi vammaisten asiakkaiden osallisuus tässä menettelyssä siten kuin YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sen 4(3) artikla edellyttää. Vammaisia ihmisiä koskevassa asiassa tulee aina kuulla vammaisia ihmisiä itseään tai heitä edustavia tahoja. Suomi on ratifioinut YK-sopimuksen ja sopimus on osa kansallista velvoittavaa lainsäädäntöämme.

Maakuntien asuntopolitiikan tulisi asuntojen uustuotannossa hyväksyä vain esteettömien asuntojen rakentaminen, mitä voidaan pitää kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisena. Tämän lisäksi valtion avustukset tulee kohdistaa vammaisuuden tai toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi tarvittavien asuntojen muutostöiden rahoittamiseen jo olemassa olevassa asuntokannassa.

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

B. VALTION LUPA-, OHJAUS- JA VALVONTATEHTÄVIEN UUELLEENORGANISOINTI

Hallituksen esitykseen sisältyy ehdotukset valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisoimiseksi. Esityksellä perustettaisiin Valtion lupa- ja valvontavirasto, jolle koottaisiin pääosa lakkautettavaksi ehdotettavien aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävistä sekä osa lakkautettavaksi ehdotettavien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävistä. Valtion lupa- ja valvontavirasto olisi toimivallaltaan valtakunnallinen ja tehtäviltään monialainen valtion hallintoviranomainen, joka turvaisi alueilla toimien perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista ja valvoisi yleistä etua hoitamalla lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä. Virastotyyppiltään Valtion lupa- ja valvontavirasto olisi uudenlainen valtioneuvoston alainen ja sitä ohjaavien ministeriöiden yhteinen virasto. Esitykseen sisältyy myös ehdotus laiksi Ahvenanmaan valtionvirastosta. Laki ei muuta Ahvenanmaan valtionviraston asemaa eikä merkittävässä määrin tehtäviäkkään.

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

- Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)
- Ei

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Komenttinne näistä pykälistä

Tehtävien kokoamisella ja toimivallan valtakunnallisuudella tavoitellaan virastorakennetta, joka mahdollistaa nykyistä vaikuttavamman, asiakaslähtöisemmän, yhdenmukaisemman ja kustannustehokkaamman valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien toteuttamisen ja jossa viranomaisten keskinäiset työnjaot ovat selkeitä ja päällekkäiset tehtävät karsitaan. Tätä voidaan pitää kannatettavana.

Rakennettavan uuden viraston tehtäväala on laaja. Invalidiliitto pitää myös tätä hyvänä asiana, koska se mahdollistaa mm. esteettömyyden ja palveluiden saavutettavuuden valvonnan toimintakentästä nykyistä laaja-alaisemmin. Tämä edellyttää kuitenkin esteettömyyden vahvempaa huomioimista lainsäädännössä ja erityisesti viraston palvelumallien, palvelukulttuurin sekä muissa rakenneratkaisuissa mukaan lukien digitalisaatiossa. Invalidiliitto huomauttaa, että vain esteetön ja saavutettava palvelurakenne on tosiasiallisesti yhdenvertaisesti sellainen, joka mahdollistaa asiakaslähtöisen toimintatavan. Esteettömyys on ehto myös asiakaslähtöisyyden keskeisille elementeille, joka katkeamattomana prosessina on reunaehto monialaisten palvelutarpeiden turvaamisessa verkostomaisessa yhteistyössä asiakkaan kanssa. Pidämme myös hyvänä lähtökohtana viraston toimintatapaa; asiakaslähtöisyys, poikkihallinnollisuus sekä moniammatillisen asiantuntijuuden hyödyntäminen.

Invalidiliitto on kuitenkin huolissaan valvonnan keskittymisestä pääasiallisesti asiakirjapohjaiseen omavalvontaan nimenomaan asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta, nykyisestä lupamenettelystä luovuttaessa ja siirryttäessä palveluntuottajien rekisteröintiin ja pääasiallisesti reaktiiviseen valvontaan. Lisäksi kuten hallituksen esityksen yleisperusteluiden sivulla 145 todetaan, on sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan tehtävä erityisen vaativa juuri nyt, kun sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta uudistetaan laajamittaisesti monella tavalla. Kansainvälinenkin näyttö osoittaa, että muutos ja murrosvaihe tulee kestämään vuosia ja sen aikana palvelujen saatavuus voi heiketä ja potilas- ja asiakasturvallisuus saattavat vaarantua. Valvonnan tarve tulee kasvamaan. Tämä

ilmenee erityisesti myös reaktiivisen valvonnan tarpeen kasvuna. Valvontaan liittyy tiiviisti myös ohjaus. Vaikka ennakoivaa valvontaa tulee kehittää, on tämän lisäksi välttämätöntä nostaa uudistuksessa esille myös reaktiivisen valvonnan ja sen kehittämisen keskeinen merkitys sekä varata tähän riittävät resurssit että asiantuntemus.

Kuten todettua, tehtävissä on kyse kattavasta toimialan ohjauksesta ja laillisuusvalvonnasta, jota suoritetaan suunnitelmallisena oma-aloitteisena ohjauksena ja valvontana, tarkastustoimintana, kantelukäsittelynä ja muuna reaktiivisena valvontana. Jotta asiakkaiden oikeusturva tulisi tässä kokonaisuudessa jollakin tavalla turvatuksi, tulee tässä mahdollistaa asiakkaiden matalan kynnyksen yhteydenotot erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä palvelun laatuun ja lainmukaisuuteen liittyvissä kysymyksissä, kannanotoissa ja mahdollisissa kanteluissa palvelun puutteista. Tämä on välttämätöntä, jotta uusi virasto kykenee kohdentamaan niin riskiperusteisen valvonnan kuin ohjauksen oikein.

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Komenttinne tästä pykälästä

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Komenttinne näistä pykälistä

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Komenttinne näistä pykälistä

Invalidiliitto toteaa, että ehdotettu ohjauksen rakenne on erittäin haasteellinen ja sen toimivuus edellyttää huolellisen valmistelun lisäksi ministeriöiltä uudenlaisia yhteistyön ja toiminnan muotoja. Viraston tulostavoitteissa tulee huomioida kunkin toimialan lakisääteiset tehtävät ja niiden kehitys suhteessa sen edellyttämiin oleviin voimavaroihin.

Luku 5 Sosiaali- ja terveystieteiden tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Komenttinne näistä pykälistä

17 §:ssä säädettäisiin sosiaali- ja terveystieteiden tehtävistä vastaavalle toimialalle kuuluvista arviointitehtävistä. Eesityksen yleisperusteluissa todetaan, että tällaisia tehtäviä olisivat esimerkiksi valvonnan menetelmien kehittämiseen ja valvonnan vaikuttavuuden arviointiin liittyvät tehtävät, riskianalyysien teko valvonnan kohteiden valintaa varten ja yleinen valvonnan tietopohjan kehittämiseen liittyvä arviointi. Lisäksi esimerkiksi järjestämislain 30 §:n 2 momentissa tarkoitetut valvontaviranomaisen laadittavaksi kuuluvat raportit maakuntien palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta kytkeytyvät tähän arviointitehtävien kokonaisuuteen. Invalidiliitto painottaa, että sosiaali- ja terveystieteiden valvontaviranomaiselle kuuluvien lakisääteistenkin kehittämistehtävien johdosta on uudessa virastossa turvattava sosiaali- ja terveystieteiden -toimialalle riittävät

asiantuntijaresurssit, minkä lisäksi tässä yhteydessä on luotava mekanismit, joiden välillä omavalvontaan kohdistuvat asiakasreklamaatiot voidaan huomioida osana tietopohjaa.

19 §:ssä säädettäisiin sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavan toimialan toiminnan tukemiseksi asetettavasta neuvottelukunnasta. Invalidiliitto pitää neuvottelukuntaa erittäin tarpeellisena. Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan perustellusti, että neuvottelukunnan tulisi erityisesti seurata haavoittuvassa asemassa olevien asemaa, oikeuksia ja erityistarpeita sosiaali- ja terveydenhuollossa. Neuvottelukunta voisi erikseen asetuksissa säädetyllä tavalla tehdä virastolle ehdotuksia ohjauksen ja neuvonnan painopistealueiksi sekä ehdotuksia haavoittuvassa asemassa olevien oikeusturvan ja sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden parantamiseksi. Tämä on erittäin välttämätön ja tarpeellinen palveluiden integraation ja lainmukaisuuden turvaamisen tie. Tässä yhteydessä Invalidiliitto toteaa, että yksityiskohtaisissa perusteluissa tulee nostaa esille YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sen 4(3) artikla edellyttää. Vammaisia ihmisiä koskevassa asiassa tulee aina kuulla vammaisia ihmisiä itseään tai heitä edustavia tahoja. Suomi on ratifioinut YK-sopimuksen ja sopimus on osa kansallista velvoittavaa lainsäädäntöämme. Näin ollen neuvottelukunnassa tulee aina olla nimenomaisesti vammaisten henkilöiden riittävä edustus.

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

Invalidiliitto kannattaa ehdotettua Valviran toimialojen yhdistämistä. Eesityksen perusteella sen sijaan osa Valviran nykyisistä tehtävistä siirtyisi Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimealle, sekä osa Sosiaali- ja terveysministeriölle. Invalidiliitto ei kannata tätä. Tehtävät on alkujaan osoitettu Valviralle, koska suurimmalla osalla terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista ei ole juurikaan yhteyttä lääkkeisiin. Laittevalmistuksen varsinainen tarkastustoiminta myös eroaa lääkevalmistustoiminnan tarkastustoiminnasta. Kytkemällä laiteturvallisuus Valviraan muuhun sosiaali- ja terveydenhuollon valvontatoimintaan osaksi laite-, asiakas- ja potilasturvallisuustyötä ja -käsitteitä vahvistaa se merkittävästi niin asiakas- kuin potilasturvallisuutta, kun terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden ammattimainen käytön valvontaa voitaisiin toteuttaa

kokonaisuutena, kuten nytkin. Oletettavaa on, että yhteisten tarkastusten ja muiden käyntien merkitys kasvaa jatkossa, kun Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain myötä esimerkiksi ohjaus- ja arviointikäynneistä säädetään laissa. Lisäksi terveysteknologian merkitys tulee kasvamaan tulevaisuudessa myös sosiaalihuollossa. Esimerkiksi vanhustenhuollossa ja kotipalveluissa erilaisen teknologian tarve kasvaa jatkuvasti. Sen ohella, että nykytilanteessa laiteturvallisuuden valvonta on kytketty osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa, on kysymys myös kyseisten ammattihenkilöiden omasta työturvallisuudesta ja -suojelusta.

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

- Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)
- Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

C. MAAKUNTAUUDISTUSTA JA VALTION LUPA-, OHJAUS- JA VALVONTATEHTÄVIEN UDELLEENORGANISOINTIA KOSKEVA VOIMAANPANOLAKI SEKÄ ERITYISLAKIEN MUUTOKSET

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaanpanosta (6. Voimaanpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaanpanolain pykälisiin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

- Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)
- Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntauudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

- Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)
- Ei

Kommenteissa pyydämme viittaamaan lukuun, lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

2.2 Oikeusministeriön hallinnonala 1. Laki kielilain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan kielilain 10 §:ään uutta 3 momenttia, jonka mukaisesti jokaisella on oikeus maakunnan viranomaisessa käyttää omaa kieltään, suomea tai ruotsia, omassa asiassaan. Maakuntien tehtäväaloista säädetään maakuntalain 6 §:ssä. Kunnista ja kuntayhtymistä maakunnille siirtyvien tehtävien lisäksi säännöksessä tarkoitettuihin tehtäväaloihin kuuluu myös tehtäviä, joita nyt hoidetaan valtion viranomaisissa, mutta jotka uudistuksen voimaan tultua siirtyvät maakuntien viranomaisten vastuulle. Näissä tehtävissä hallinnon asiakkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet ovat nyt kielilain 10 §:n 1 momentin mukaan laajemmat kuin ne tulevat olemaan yksikielisten maakuntien hoitaessa näitä tehtäviä uudistuksen voimaan tultua. Tämän johdosta pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamisesta siten, ettei kielellisten oikeuksien toteutuminen heikkenisi valtion viranomaisilta maakunnille siirtyvien tehtävien hoitamisessa nykytilanteeseen verrattuna. Käsitteellä oma asia tarkoitettaisiin säännöksessä sellaisia maakunnan viranomaisen toimivaltaan kuuluvia asioita, jotka liittyvät jonkin hallinnollisen ratkaisun tai toimenpiteen tekemiseen ja jotka olisivat tulleet vireille tai muuten edellyttäisivät maakunnan viranomaisen toimenpidettä maakunnan asiakkaan tai palvelun käyttäjän aloitteesta tai yhteydenotosta.

Invalidiliitto toteaa, että säännöksessä ei ole huomioitu niitä henkilöitä ja niitä tilanteita, joissa asianomainen ei vammaisuuden tai sairauden perusteella voi tulla ymmärretyksi ilman tulkkausta tai muita vaihtoehtoisia kommunikaatiomenetelmiä käyttäen. Asia tulee korjata. Tällaisia henkilöitä ovat muun muassa puhe-, näkö-, ja kuulovammaiset henkilöt. Puhevammaisia henkilöitä ovat esimerkiksi dysfaatikot sekä afasia- ja aivohalvauspotilaita sekä muista puhe-elimistön toimintahäiriöistä. Näissä tilanteissa asia on mahdollista tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota henkilö kommunikaatiovammastaan huolimattaan kykenee ymmärtämään.

Invalidiliitto viittaa myös hallintolain viranomaisvelvoitteeseen tulkitsemiseen, jolla tarkoitetaan paitsi puhutun kielen ja viittomakielen tulkkausta, mutta myös vammaisuuden tai sairauden vuoksi täytettävän viittomien samoin kuin muiden kommunikaatiomenetelmien tulkitsemista. Laki ei vastaa tällaisenaan näiden henkilöiden kielellisten oikeuksien turvaamista. Tässä yhteydessä tulee huomioida myös YK:n vammaisten henkilöiden yleissopimuksen velvoitteet ja erityisesti sen 21 artikla oikeus sanan- ja mielipiteen ja tiedonsaantiin sekä oikeus osallisuuteen vaikuttaa sosiaali- ja terveystaloudissa.

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

- Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)
- Ei

Mikäli tiedätte kommenttinne koskevan tiettyä hallinnonala, pyydämme jättämään kommenttinne ko. hallinnonalan alle. Muussa tapauksessa voitte jättää uudistuksen täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin liittyvän yleisen kommenttinne hallinnonalariippumattomana palautteena.

Ulkoministeriön hallinnonala

Oikeusministeriön hallinnonala

Sisäministeriön hallinnonala

Puolustusministeriön hallinnonala

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Ympäristöministeriön hallinnonala

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

Petri Pohjonen
Pääjohtaja

Laura Andersson
Yhteiskuntasuhdejohtaja

Lisätietoja: Elina Nieminen, lakimies, elina.nieminen@invalidiliitto.fi